

**Įmonės perspektyvinio rizikos vertinimo
gairės (parengtos pagal savo rizikos ir
mokumo vertinimo (angl. ORSA)
principus)**

Įmonės perspektyvinio rizikos vertinimo gairės (parengtos pagal savo rizikos ir mokumo vertinimo (angl. ORSA) principus)

1. Įvadas

- 1.1. Pagal 2010 m. lapkričio 24 d. Reglamento (ES) 1094/2010 (toliau – EIOPA reglamentas arba reglamentas)¹ 16 straipsnį Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija (toliau – EIOPA) priima nacionalinėms kompetentingoms institucijoms skirtas gaires, kokių veiksmų imtis parengiamuoju etapu rengiantis taikyti 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II direktyva)².
- 1.2. Šios gairės parengtos vadovaujantis Mokumas II direktyvos 41, 44, 45 ir 246 straipsniais.
- 1.3. Nesant parengiamųjų gairių, Europos nacionalinės kompetentingos institucijos, siekdamos užtikrinti patikimą nuo rizikos pobūdžio priklausomą priežiūrą, gali matyti poreikį rengti nacionalinius sprendimus. Vietoj nuoseklios ir vienodos priežiūros Europos Sąjungoje gali būti taikomi skirtingi nacionaliniai sprendimai, galintys turėti neigiamą poveikį geram vidaus rinkos veikimui.
- 1.4. Labai svarbu, kad rengiantis taikyti Mokumo II direktyvą būtų laikomasi nuoseklaus ir vienodo požiūrio. Šios gairės turėtų būti vertinamos kaip parengiamasis darbas dėl Mokumo II direktyvos, skatinant pasiruošimą svarbiausiose Mokumo II direktyvos srityse, siekiant užtikrinti tinkamą įmonių valdymą bei pakankamos informacijos perdavimą priežiūros institucijoms. Svarbiausios sritys yra šios: valdymo sistema, įskaitant rizikos valdymo sistemą ir perspektyvinį įmonės rizikos įvertinimą (pagrįstą savo rizikos ir mokumo vertinimo (SRMV) principais), pasirengimas teikti prašymą dėl vidaus modelių ir informacijos teikimas nacionalinėms kompetentingoms institucijoms.
- 1.5. Siekiant užtikrinti, kad pradėjus visapusiškai taikyti Mokumo II direktyvą įmonės ir nacionalinės kompetentingos institucijos būtų gerai pasirengusios ir galėtų taikyti naująją sistemą, labai svarbu pradėti ruoštis iš anksto. Kad pasiektų šį tikslą, nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų glaudžiai bendradarbiauti su įmonėmis.
- 1.6. Rengdamosi įgyvendinti Mokumo II direktyvą, nacionalinės kompetentingos institucijos nuo 2014 m. sausio 1 d. turėtų pradėti taikyti šiame dokumente numatytas gaires, kad draudimo ir perdraudimo įmonės galėtų imtis atitinkamų veiksmų visiškam Mokumas II įgyvendinimui užtikrinti.
- 1.7. Nacionalinės kompetentingos institucijos iki kiekvienų atitinkamų metų vasario mėn. pabaigos Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijai turėtų išsiųsti šių gairių taikymo pažangos ataskaitą, pirmąją – už laikotarpį nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2014 m. gruodžio 31 d. – iki 2015 m. vasario 28 d.

¹ OL L 331, 2010 12 15, p. 48–83.

² OL L 335, 2009 12 17, p. 1–155.

- 1.8. Parengiamuoju etapu nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad draudimo ir perdraudimo įmonės atliktų perspektyvinę patiriamos rizikos peržiūrą taip, kaip turės tai daryti taikant Mokumas II direktyvą. Dėl to draudimo ir perdraudimo įmonės turėtų aktyviai rengtis perspektyviniam įmonės rizikos vertinimui ir pradėti jį įgyvendinti (remdamosi savo rizikos ir mokumo vertinimo principais), kaip tai numatyta Mokumas II direktyvos 45 straipsnyje.
- 1.9. Kadangi įmonės bendro mokumo kapitalo poreikio vertinimas gali būti atliktas nepriklausomai nuo to, kokie kiekybiniai reikalavimai yra nustatyti ir taikomi, nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad įmonės šį vertinimą atliktų nuo 2014 m.
- 1.10. Nuolatinės atitikties nustatyties kapitalo reikalavimams ir techninių atidėjinių reikalavimams vertinimas, kaip numatyta Mokumas II direktyvos 45 straipsnio 1 dalies b punkte, ir atitinkamos įmonės rizikos pobūdžio nuokrypio nuo prielaidų, pagal kurias yra apskaičiuotas mokumo kapitalo reikalavimas, reikšmingumo vertinimas, kaip numatyta Mokumas II direktyvos 45 straipsnio 1 dalies c punkte, yra glaudžiai susijęs su Mokumas II direktyvos kiekybiniais reikalavimais, kurie parengiamuoju laikotarpiu dar netaikomi.
- 1.11. Kadangi visi aspektai, kuriuos turėtų apimti vertinimas, to ar reikšmingai įmonės rizikos pobūdis nukrypsta nuo prielaidų, pagal kurias yra apskaičiuojamas mokumo kapitalo reikalavimas, yra nagrinėjami vykstant pasirengimo teikti prašymą naudoti vidaus modelį procesui, nacionalinės kompetentingos institucijos neprivalo užtikrinti, kad įmonės, kuriose vyksta pasirengimo teikti prašymą procesas, atliktų šį vertinimą, atlikdamos perspektyvinį rizikos vertinimą
- 1.12. Gairėse daugiau aptariama tai, ko šiuo vertinimu siekiama, o ne tai, kaip jį atlikti. Pavyzdžiui, kadangi bendro mokumo kapitalo poreikio vertinimas atspindi pačios įmonės požiūrį į savo rizikos pobūdį, kapitalą ir kitas priemones, būtinas siekiant mažinti riziką, įmonė, atsižvelgdama į savo veiklai būdingos rizikos pobūdį, mastą ir sudėtingumą, turėtų pati nuspręsti, kaip šį vertinimą atlikti.
- 1.13. Viena iš šių parengiamųjų gairių – gairė dėl perspektyvinio rizikos vertinimo ataskaitos. Ši ataskaita rengiama siekiant priežiūros institucijai pateikti reikiamą informaciją apie atliktą vertinimą.
- 1.14. EIOPA pripažįsta ir palaiko visame pasaulyje bei nacionaliniu lygmeniu už Europos Sąjungos ribų vykstančius pokyčius ir pasiekimus perspektyvinio savo rizikos vertinimo ir mokumo vertinimo srityse. Tačiau EIOPA nesitiki, kad trečiųjų šalių priežiūros institucijos taikys pasirengimo gaires. Gairės nėra skirtos ekvivalentiškumo analizei atlikti, jos nepanaikina jau priimtų ar būsimų Europos Komisijos sprendimų. Pasirengimo gairių nuostatos dėl grupės struktūros ar nuostatų taikymo grupės lygiu yra taikomos tik Europos ekonominėje erdvėje veikiančių grupių atžvilgiu; šios gairės netaikomos trečiųjų šalių draudimo ir perdraudimo įmonių filialams, įsteigtiems Europos ekonominėje erdvėje.

- 1.15. Labai svarbu, kad įmonės administracinis, valdymo arba priežiūros organas (toliau – AVPO) žinotų apie visą reikšmingą riziką, kurią patiria įmonė, nepaisant to, ar apskaičiuojant mokumo kapitalo reikalavimą į tą riziką atsižvelgiama, ar ne, ir ar ta rizika yra kiekybiškai įvertinama, ar ne. Taip pat labai svarbu, kad AVPO aktyviai dalyvautų perspektyvinio rizikos vertinimo procese – nukreiptų šį procesą tinkama linkme ir kritiškai vertintų rezultatus.
- 1.16. Jei grupė nori prašyti leisti naudoti bendrą grupės perspektyvinio rizikos vertinimo dokumentą, reikia, kad grupės procesai būtų itin nuoseklūs.
- 1.17. Gairės galioja ir pavienėms įmonėms, ir įmonių grupėms. Gairėse taip pat išdėstytos tam tikros nuostatos, kuriose aptariami įmonių grupės perspektyvinio rizikos vertinimo ypatumai, kai visų pirma atsižvelgiama į grupės patiriamą specifinę riziką arba riziką, kuri pavienėms įmonėms gali būti mažiau aktuali nei grupės lygmeniui.
- 1.18. Atitinkamos pavienėms įmonėms skirtos gairės *mutatis mutandis* taikomos įmonių grupės perspektyviniam rizikos vertinimui. Įmonių grupė taip pat turi atsižvelgti į grupėms skirtas gaires.
- 1.19. Vidaus modelį ketinančios naudoti įmonės, dalyvaujančios pasirengimo teikti prašymą naudoti vidaus modelį procese, turėtų pasirengti naudoti vidaus modelį bendram mokumo kapitalo poreikiui vertinti. Taigi, įmonėms, ketinančioms naudoti vidaus modelį ir dalyvaujančioms pasirengimo teikti prašymą naudoti vidaus modelį procese, atliekant šį vertinimą pasirengimo laikotarpiu, yra leidžiama naudoti vidaus modelį.
- 1.20. Šiose gairėse vartojamos tokios sąvokos:
- a) šiose gairėse vartojama sąvoka „perspektyvinis rizikos vertinimas“ turi tą pačią reikšmę kaip sąvoka „perspektyvinis rizikos vertinimas (pagal savo rizikos ir mokumo vertinimo principus)“;
 - b) „grupės lygmuo“ – tai darnus ekonominis vienetas (holistiniu požiūriu), apimantis visus grupės subjektus, kaip nurodyta gairėse dėl valdymo sistemos;
 - c) sąvoka „atsakingas subjektas“ vartojama įmonių grupei skirtose gairėse kaip subjektas, atsakingas už valdymo reikalavimų įgyvendinimą grupės lygiu;
 - d) „įmonių grupės perspektyvinis rizikos vertinimas“ – tai grupės lygmeniu vykdomas perspektyvinis rizikos vertinimas; ir
 - e) „bendras įmonių grupės perspektyvinio rizikos vertinimo dokumentas“ – tai bendras įmonių perspektyvinis rizikos vertinimas, grupės lygmeniu ir visų grupės patronuojamųjų įmonių lygmeniu paėmus tą pačią pasirinktą datą ir tą patį laikotarpį ir įforminamas bendrame dokumente, kai suteiktas priežiūros institucijos leidimas.
- 1.21. Šios gairės taikomos nuo 2014 m. sausio 1 d.

I skyrius. Bendrosios parengiamųjų gairių nuostatos

1 gairė. Bendrosios gairių nuostatos

- 1.22. Rengdamosi įgyvendinti Mokumas II, nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų imtis atitinkamų veiksmų, kad šios perspektyvinio rizikos vertinimo gairės (parengtos pagal savo rizikos ir mokumo vertinimo (angl. ORSA) principus) būtų pradėtos taikyti nuo 2014 m. sausio 1 d.
- 1.23. Nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad draudimo ir perdraudimo įmonės bei jų grupės imtųsi reikiamų priemonių tam, kad:
 - a. nustatytų perspektyvinio rizikos vertinimo atlikimo tvarką ir
 - b. kauptų kokybinę informaciją, kuri paaiškintų atliktą perspektyvinį rizikos vertinimą ir, kuri nacionalinėms kompetentingoms institucijoms leistų patikrinti ir įvertinti proceso kokybę.

2 gairė. EIOPA'į teikiama pažangos ataskaita

- 1.24. Nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų išsiųsti šių gairių taikymo pažangos ataskaitą EIOPA'į už kiekvienus atitinkamus metus iki kitų metų vasario pabaigos; pirmoji ataskaita už 2014 m. sausio 1 d.–gruodžio 31 d. laikotarpį teikiama iki 2015 m. vasario 28 d.

3 gairė. Žemiausios ribos taikymas, nustatant, kurios įmonės turi atlikti perspektyvinį rizikos vertinimą

- 1.25. Pagal Mokumas II direktyvos 45 straipsnį nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad visos įmonė ir įmonių grupės nuo 2014 m. pradėtų vertinti bendrą savo mokumo kapitalo poreikį.
- 1.26. Nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų reikalauti, kad įmonės, kurios užima bent 80 proc. rinkos dalį, kaip apibrėžta Informacijos teikimo nacionalinėms kompetentingoms institucijoms gairių 5–7 gairėse, nuo 2015 m. atliktų vertinimą, kurio tikslas nustatyti, ar įmonė užtikrintų nuolatinę atitiktį Mokumas II direktyvoje nustatytiems kapitalo ir techninių atidėjinių reikalavimams. Tuo tikslu bus pateikta techninė specifikacija dėl Mokumas II kapitalo reikalavimo ir techninių atidėjinių apskaičiavimo.
- 1.27. Nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų reikalauti, kad grupės, teikiančios metinę kiekybinę informaciją, kaip nurodyta Informacijos teikimo nacionalinėms kompetentingoms institucijoms gairių 9 gairėje, nuo 2015 m. atliktų vertinimą, kurio tikslas nustatyti, ar grupė užtikrintų nuolatinę atitiktį Mokumas II direktyvoje nustatytiems kapitalo ir techninių atidėjinių reikalavimams. Tuo tikslu bus pateikta techninė specifikacija dėl Mokumas II kapitalo reikalavimų ir techninių atidėjinių apskaičiavimo.
- 1.28. Nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų leisti įmonėms ir grupėms, kurios rengiasi teikti prašymą naudoti vidaus modelį, naudoti šį modelį kapitalo reikalavimams vertinti, bet atitinkamos įmonės ir grupės taip pat turi atlikti vertinimą, pasirengdamos tam atvejui, jei nacionalinė kompetentinga institucija atmestų prašymą naudoti vidaus modelį pagal Mokumas II direktyvą.

1.29. Jei įmonė nedalyvauja pasirengimo teikti prašymą naudoti vidaus modelį procese ir įmonė patenka į 1.26 punkte nurodytą žemiausią ribą, o grupė – 1.27 punkte nurodytą žemiausią ribą, taikomą Mokumas II direktyvoje nurodytiems kapitalo reikalavimams apskaičiuoti, nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų reikalauti, kad įmonė arba grupė nuo 2015 m. atliktų vertinimą, kurio tikslas nustatyti, ar jos rizikos pobūdis nukrypsta nuo prielaidų, pagal kurias apskaičiuotas Mokumas II direktyvoje nurodytas mokumo kapitalo reikalavimas. Tuo tikslu bus pateikta techninė specifikacija dėl Mokumas II kapitalo reikalavimų ir techninių atidėjinių apskaičiavimo.

II skyrius. Perspektyvinis įmonės rizikos vertinimas

4 gairė. Proporcingumas

1.30. Pagal Mokumas II direktyvos 45 straipsnį nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad įmonė parengtų perspektyvinio rizikos vertinimo procesus, kuriuose būtų įdiegti tinkami ir pakankami metodai, pritaikyti įmonės organizacinei struktūrai ir rizikos valdymo sistemai bei būtų atsižvelgiama į veiklai būdingos rizikos pobūdį, mastą ir sudėtingumą.

5 gairė. Administracinio, valdymo ir priežiūros organo vaidmuo. Principas „iš viršaus į apačią“

1.31. Pagal Mokumas II direktyvos 45 straipsnį nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad įmonės administracinis, valdymo arba priežiūros organas aktyviai dalyvautų atliekant perspektyvinį rizikos vertinimą, taip pat nustatytų, kaip vertinimas turi būti atliekamas, ir tikrintų jo rezultatus.

6 gairė. Dokumentai

1.32. Pagal Mokumas II direktyvos 45 straipsnį nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad įmonė būtų parengusi bent šiuos perspektyvinio rizikos vertinimo dokumentus:

- a) perspektyvinio rizikos vertinimo politiką;
- b) kiekvieno perspektyvinio rizikos vertinimo dokumentus;
- c) kiekvieno perspektyvinio rizikos vertinimo vidaus ataskaitą ir
- d) perspektyvinio rizikos vertinimo ataskaitą priežiūros institucijai.

7 gairė. Perspektyvinio rizikos vertinimo politika (pagal savo rizikos ir mokumo vertinimo principus)

1.33. Pagal Mokumas II direktyvos 41 ir 45 straipsnius nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad įmonės administracinis, valdymo arba priežiūros organas patvirtintų perspektyvinio rizikos vertinimo politiką. Šioje politikoje reikėtų bent:

- a) apibrėžti įdiegtus perspektyvinio rizikos vertinimo procesus ir procedūras;
- b) aptarti rizikos pobūdžio, patvirtintų toleruojamos rizikos ribų ir bendro mokumo kapitalo poreikio sąsajas ir

- c) pateikti šią informaciją:
- (i) nurodyti, kaip ir koku periodišku bus vykdomas testavimas nepalankiausiomis sąlygomis, jautrumo analizė, atvirkštinis testavimas ir kita atitinkama analizė;
 - (ii) nurodyti duomenų kokybės standartus; ir
 - (iii) nurodyti paties vertinimo dažnumą, pagrįsti, kad jis pakankamas, ypač atsižvelgiant į įmonės rizikos pobūdį ir bendro mokumo kapitalo poreikio kintamumą pagal įmonės kapitalo poziciją; ir
 - (iv) nurodyti įmonės perspektyvinio rizikos vertinimo terminus ir aplinkybes, kuriomis reikėtų atlikti neeilinį perspektyvinį rizikos vertinimą.

8 gairė. Perspektyvinio rizikos vertinimo dokumentai (pagal savo rizikos ir mokumo vertinimo principus)

1.34. Pagal Mokumas II direktyvos 45 straipsnį nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad įmonė tinkamai pagrįstų kiekvieną perspektyvinį rizikos vertinimą ir jo rezultatus bei registruotų juos vidaus dokumentuose.

9 gairė. Perspektyvinio rizikos vertinimo vidaus ataskaita (pagal savo rizikos ir mokumo vertinimo principus)

1.35. Pagal Mokumas II direktyvos 41, 44 ir 45 straipsnį nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad administraciniam, valdymo arba priežiūros organui (AVPO) patvirtinus įmonės perspektyvinio rizikos vertinimo procesą ir rezultatus, įmonė informuotų visus atsakingus darbuotojus bent apie įmonės perspektyvinio rizikos vertinimo rezultatus ir išvadas.

10 gairė. Perspektyvinio rizikos vertinimo ataskaita priežiūros institucijai (pagal savo rizikos ir mokumo vertinimo principus)

1.36. Pagal Mokumas II direktyvos 45 straipsnį nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad įmonė pateiktų priežiūros institucijai perspektyvinio rizikos vertinimo ataskaitą per dvi savaites po to, kai ją peržiūrėjo ir patvirtino AVPO. Priežiūros institucijai skirtoje ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija:

- a) kokybiniai ir kiekybiniai perspektyvinio rizikos vertinimo rezultatai ir remiantis šiais rezultatais įmonės padarytos išvados;
- b) taikyti metodai ir pagrindinės prielaidos; ir,
- c) jei pagal nustatytą žemiausią ribą to reikalaujama, bendro mokumo kapitalo poreikio, nustatyto mokumo kapitalo reikalavimo ir įmonės nuosavų lėšų palyginimas.

III skyrius. Perspektyvinio rizikos vertinimo atlikimo ypatumai (pagal savo rizikos ir mokumo vertinimo principus)

11 gairė. Bendro mokumo kapitalo poreikio įvertinimas ir pripažinimas

- 1.37. Pagal Mokumas II direktyvos 45 straipsnį nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad įmonė, kuri bendram mokumo kapitalo poreikiui vertinti naudoja kitokius pripažinimo ir vertinimo pagrindus, negu nurodyta Mokumas II direktyvoje, paaiškintų, kaip, kitokių pripažinimo ir vertinimo pagrindų naudojimas leidžia geriau atsižvelgti į įmonės rizikos ypatumus, patvirtintas rizikos toleravimo ribas ir veiklos strategiją, kartu laikantis reikalavimo užtikrinti patikimą ir apdairų įmonės valdymą.
- 1.38. Nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad įmonė nuo 2015 metų, su sąlyga, kad EIOPA bus pateikusi techninę specifikaciją, dėdama visas įmanomas pastangas kiekybiškai įvertintų kitokių pripažinimo ir vertinimo pagrindų poveikį bendro mokumo kapitalo poreikio vertinimui, tuo atveju, kai bendro mokumo kapitalo poreikio vertinimui atlikti buvo taikyti kiti nei Mokumas II pripažinimo ir vertinimo pagrindai.

12 gairė. Bendro mokumo kapitalo poreikio vertinimas

- 1.39. Pagal Mokumas II direktyvos 45 straipsnį nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad įmonė įvertintų ir kiekybiškai apskaičiuotų bendrą mokumo kapitalo poreikį, bei apibrėžtų reikšmingą riziką.
- 1.40. Prireikus, nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad įmonė nustatytą reikšmingą riziką įvertintų atlikdama pakankamo masto testavimą nepalankiausiomis sąlygomis arba išanalizuotų įvairius scenarijus, kad turėtų pakankamą pagrindą bendram mokumo kapitalo poreikiui vertinti.

13 gairė. Perspektyvinis bendro mokumo kapitalo poreikio vertinimas

- 1.41. Pagal Mokumas II direktyvos 45 straipsnį nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad įmonės bendro mokumo kapitalo poreikio vertinimas būtų perspektyvinis ir būtų vykdomas ir vidutiniu, ir ilguoju laikotarpiu.

14 gairė. Kapitalo reikalavimai

- 1.42. Pagal Mokumas II direktyvos 45 straipsnį ir 3 gairę „Žemiausios ribos taikymas, nustatant, kurios įmonės turi atlikti perspektyvinį rizikos vertinimą“ nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad įmonės perspektyvinis rizikos vertinimas atliekamas turint tikslą nustatyti, ar užtikrinama nuolatinė atitiktis Mokumas II direktyvos kapitalo reikalavimams, apimtų bent šiuos aspektus:
- a) galimus reikšmingus rizikos pobūdžio pokyčius ateityje;
 - b) nuosavų lėšų kiekio ir kokybės pokyčius visą veiklos planavimo laikotarpį ir

c) nuosavų lėšų struktūrą pagal lygius ir tai, kaip ši struktūra visą veiklos planavimo laikotarpį gali kisti dėl išpirkimo, grąžinimo ir mokėjimo terminų.

15 gairė. Techniniai atidėjiniai

1.43. Pagal Mokumas II direktyvos 45 straipsnį ir 3 gairę „Žemiausios ribos taikymas, nustatant, kurios įmonės turi atlikti perspektyvinį rizikos vertinimą“ nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad atliekant perspektyvinį rizikos vertinimą aktuarinę funkciją įmonėje vykdomas asmuo:

a) prisidėtų vertinant, ar užtikrinama nuolatinė atitiktis techninių atidėjinių apskaičiavimo reikalavimams, ir

b) nustatytų rizikas, kylančias dėl neapibrėžtumų, susijusių su šiuo skaičiavimu.

16 gairė. Nuokrypis nuo prielaidų, pagal kurias apskaičiuojami mokumo kapitalo reikalavimai

1.44. Pagal Mokumas II direktyvos 45 straipsnį ir 3 gairę „Žemiausios ribos taikymas, nustatant, kurios įmonės turi atlikti perspektyvinį rizikos vertinimą“ nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad įmonė vertintų, ar jos rizikos pobūdis nukrypsta nuo prielaidų, pagal kurias atlikti Mokumas II direktyvoje nustatytų mokumo kapitalo reikalavimų skaičiavimai ir ar šie skirtumai yra reikšmingi. Atlikdama šį vertinimą, visų pirma įmonė gali atlikti kokybinę analizę ir, jei ji parodo, kad nuokrypis yra nereikšmingas, įmonė kiekybinės analizės gali neatlikti.

17 gairė. Sąsajos su strateginio valdymo procesu ir sprendimų priėmimo sistema

1.45. Pagal Mokumas II direktyvos 45 straipsnį nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad įmonė atsižvelgtų į įmonės perspektyvinio rizikos vertinimo rezultatus ir vertinimo procese nustatytus pastebėjimus bent jau šiais tikslais:

a) savo kapitalo valdymo;

b) veiklos planavimo ir

c) produktų kūrimo ir projektavimo.

18 gairė. Dažnumas

1.46. Pagal Mokumas II direktyvos 45 ir 246 straipsnius nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad įmonė perspektyvinį rizikos vertinimą atliktų bent kartą per metus.

IV skyrius. Įmonių grupės perspektyvinio rizikos vertinimo ypatumai (pagal savo rizikos ir mokumo vertinimo principus)

19 gairė. Įmonių grupės perspektyvinio rizikos vertinimo mastas (pagal savo rizikos ir mokumo vertinimo principus)

1.47. Pagal Mokumas II direktyvos 45 ir 246 straipsnius nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad atsakingas subjektas suplanuotų įmonių grupės perspektyvinį rizikos vertinimą taip, kad jis atitiktų grupės struktūrą ir rizikos pobūdį. Įmonių grupės perspektyvinis rizikos vertinimas turėtų būti vykdomas visose įmonėse, kurioms taikoma grupės priežiūra. Tai – draudimo, perdraudimo, ne draudimo ir ne perdraudimo įmonės, reguliuojamos ir nereguliuojamos įmonės, esančios EEE teritorijoje ir už jos ribų.

20 gairė. Ataskaitos priežiūros institucijoms

1.48. Pagal Mokumas II direktyvos 45 ir 246 straipsnius, kai atsakingas subjektas prašo leisti rengti bendrą įmonės perspektyvinio rizikos vertinimo dokumentą:

a) grupės priežiūros institucija turėtų susidaryti nuomonę, ar leisti grupei parengti bendrą įmonių grupės perspektyvinio rizikos vertinimo dokumentą, jei tam neprieštarauja nė vienas kolegijos narys, kuris kitu atveju gautų atskirą įmonės perspektyvinio rizikos vertinimo dokumentą, tuo atveju, jei priežiūros institucijų kolegijoje nėra kito sprendimų priėmimo proceso; ir

b) jei vienos arba kelių patronuojamųjų įmonių pagrindinės buveinės yra valstybėje narėje, kurios oficiali kalba yra kita nei ta, kuria parengtas bendras įmonių grupės perspektyvinio rizikos vertinimo dokumentas, atsakinga priežiūros institucija turi pasitarti su grupės priežiūros institucija, priežiūros institucijų kolegija ir pačia grupe prieš pareikalaudama, kad įmonė išverstų įmonės perspektyvinio rizikos vertinimo dokumento dalį, kurioje aptariama ta patronuojamoji įmonė, į oficialią valstybės narės, kurioje yra įkurta pagrindinė patronuojamosios įmonės buveinė, kalbą.

21 gairė. Grupei būdingos rizikos poveikio bendram mokumo kapitalo poreikiui vertinimas

1.49. Pagal Mokumas II direktyvos 45 ir 246 straipsnius nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad atsakingas subjektas, atlikdamas įmonių grupės perspektyvinį rizikos vertinimą, tinkamai įvertintų visas grupei būdingas rizikas ir jų tarpusavio ryšių grupės viduje poveikį bendram mokumo kapitalo poreikiui, atsižvelgdamas į grupės ypatumus ir į tai, kad tam tikra rizika grupės lygmeniu gali būti didesnė.

22 gairė. Bendra įmonių grupės perspektyvinio rizikos vertinimo taisyklė (pagal savo rizikos ir mokumo vertinimo principus)

1.50. Pagal Mokumas II direktyvos 45 ir 246 straipsnius ir 8 gairę „Perspektyvinio rizikos vertinimo dokumentai“ nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad atsakingas subjektas į informaciją apie įmonių grupės perspektyvinio rizikos vertinimo dokumentus įtrauktų bent jau informaciją apie tai, kaip atsižvelgta į šiuos veiksnius, atliekant bendro mokumo kapitalo

poreikio ir nuolatinės atitikties nustatytiems kapitalo ir techninių atidėjinių reikalavimams vertinimą³:

- a) kaip nustatomi grupės nuosavų lėšų šaltiniai, jei reikalingos papildomos nuosavos lėšos;
- b) kaip vertinama galimybė panaudoti, perduoti arba pakeisti nuosavas lėšas;
- c) nurodomi visi planai perduoti nuosavas lėšas grupės viduje, jei toks perdavimas turėtų reikšmingos įtakos kuriam nors grupės subjektui, ir tokio perdavimo padariniai;
- d) kaip pavienės strategijos derinamos su grupės lygmeniu nustatytais strategijomis ir
- e) su kokia konkrečia rizika grupė gali susidurti.

23 gairė. Specialūs reikalavimai dėl bendro įmonės perspektyvinio rizikos vertinimo (pagal savo rizikos ir mokumo vertinimo principus)

1.51. Pagal Mokumas II direktyvos 45 ir 246 straipsnius nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad atsakingas subjektas, prašydamas leisti pateikti bendrą įmonės perspektyvinio rizikos vertinimo dokumentą, paaiškintų, kaip į jį bus įtrauktos patronuojamosios įmonės ir kaip patronuojamųjų įmonių AVPO bus įtraukiami į vertinimo ir jo rezultatų tvirtinimo procesus.

24 gairė. Vidaus modelio naudotojai

1.52. Pagal Mokumas II direktyvos 45 ir 246 straipsnius nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad tais atvejais, kai rengiamasi teikti prašymą naudoti vidaus modelį, atsakingas subjektas, atlikdamas įmonių grupės perspektyvinį rizikos vertinimą, nurodytų, kurios grupei priklausančios įmonės nenaudos grupės vidaus modelio mokumo kapitalo reikalavimui apskaičiuoti, ir nurodytų, kodėl.

25 gairė. Susijusių trečiųjų šalių draudimo ir perdraudimo įmonių integravimas

1.53. Pagal Mokumas II direktyvos 45 ir 246 straipsnius nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad atsakingas subjektas, atlikdamas įmonių grupės bendro mokumo kapitalo poreikio vertinimą, veiklos trečiuosiose šalyse riziką įvertintų tokiu pat būdu, koku vadovaujasi veiklos rizikai EEE vertinti, ypač atsižvelgdamas į kapitalo perkėlimo ir pakeičiamumo galimybių įvertinimą.

Atitikties ir pranešimo taisyklės

1.54. Šiame dokumente pateiktos pagal EIOPA reglamento 16 straipsnį paskelbtos gairės. Pagal EIOPA reglamento 16 straipsnio 3 dalį, kompetentingos institucijos turi stengtis laikytis gairių ir rekomendacijų.

1.55. Kompetentinga institucija, kuri laikosi arba ketina laikytis šių gairių, turėtų jas tinkamai įtraukti į savo reguliavimo arba priežiūros sistemą.

³ Tikimasi, kad šių grupių nuolatinės atitikties vertinimas atitiks žemutinę ribą.

- 1.56. Kompetentingos institucijos per 2 mėnesius nuo šių gairių paskelbimo turi Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijai patvirtinti, ar jos laikosi arba ketina laikytis šių gairių, jei nesilaiko, nurodyti nesilaikymo priežastis.
- 1.57. Jei iki šio termino pabaigos atsakymas nebus pateiktas, bus laikoma, kad kompetentingos institucijos nesilaikė pranešimo reikalavimo.

Baigiamosios nuostatos dėl peržiūros

- 1.58. Šias gaires bus peržiūrimos EIOPA.
- 1.59. Konkrečiai gali būti peržiūrėta 2015 metų, kurie nurodomi 3 gairėje, informacija atsižvelgiant į naujausius derybų dėl direktyvos Omnibus II įvykius.